

פעוטות עם עיכוב התפתחותי – הערכת מיומנויות ותפקודים

פיתוח כלי הערכה תצפיתי מבוסס וידאו

הפרויקט פותח על ידי עדינה אילוז כחלק מהחובות להשלמת תואר מוסמך בריפוי בעיסוק

בהנחיית ד"ר מרגלית פדה

תיאור הפרויקט: עיכוב התפתחותי היא אבחנה שניתנת כאשר ילד אינו משיג את אבני הדרך ההתפתחותיות המצופות לגילו. ילדים עם אבחנה זו רוכשים מיומנויות בקצב שונה מבני גילם ותהליך הלמידה שלהם אחר ולא בהכרח לינארי. במצבים אלו קיימת חשיבות מכרעת לביצוע הערכה תפקודית מדויקת לצורך קביעת מטרות טיפול מותאמות אישית.

תהליך הערכת הצרכים שבוצע במסגרת הפרויקט העלה פער משמעותי בשטח: כלי האבחון הסטנדרטיים הקיימים מתקשים לספק תמונה תפקודית מקיפה ורגישה דיה לאוכלוסיות מורכבות, מה שמוביל לכך שמרפאות בעיסוק בשטח נוטות להסתמך על תצפיות לא מובנות. כמענה לפער זה פותח כלי הערכה לפעוטות עם עיכוב התפתחותי מגיל לידה ועד גיל שלוש שנים. הכלי פותח במטרה לסייע למרפאות בעיסוק להעריך ולקבוע את מדד הביצוע ההתחלתי של תפקוד הפעוט באמצעות תצפית מובנית מצולמת בוידאו. הוא מתמקד בשני תחומי עיסוק מרכזיים: משחק ו- ADL. השימוש בוידאו מאפשר למטפלות התבוננות מעמיקה וחוזרת באיכויות הביצוע, זיהוי גורמים מעכבים ומאפשרים ומעקב אחר התקדמות תוך השוואת ביצועי הילד בין סרטונים שתועדו בפרקי זמן שונים.

הפרויקט הונגש באמצעות "דף נחיתה" מקוון הכולל הוראות העברה, טפסי הסכמה, רשימות ציוד וטבלאות שלבי התפתחות. מבנהו המודולרי של הכלי מאפשר התאמה לעומס הקליני ולצורכי הילד, ומאפשר מעקב רציף אחר התקדמות הטיפול. יישום הכלי נועד לשפר את איכות ההתערבות הטיפולית, לחזק את הדרכת ההורים ולקדם את השתתפותם של פעוטות עם עיכוב התפתחותי בסביבתם הטבעית.